

זכות התורה ולומדיה מוקדשים לטובת נשמת
הרבני הנגיד הנכבד הרה"ח ר' אריה (לייבל) בהרה"ח ר' יונה רובין ז"ל

הלימוד היומי:

פרשת שמיני | יום ג | כ"ד ניסן ה'תשפ"ה | פרק ט' פסוק כ"ד - פרק י' פסוק י"א

יוסיף דעת קטורת - רק עכשיו?

על הכתוב בפרשת השבוע (ויקרא ט, כג) וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל אֹהֶל מוֹעֵד וּגו', כותב רש"י: 'למה נכנס משה עם אהרן, ללמדו על מעשה הקטורת'. והתמיהה היא: מדוע לימד את מעשה הקטורת רק עתה בראש חודש ניסן יום חנוכת המזבח, והרי במשך שבעת ימי המילואים עשו את כל העבודות והקרבנות, ומדוע לא לימדו כבר אז את מעשה הקטורת?!

חידוד בפרשה בעלי חיים

היכן בפרשת השבוע אנו מוצאים את הדברים הבאים:
א. עוף שחלק מגופו דומה לאדם.
ב. שני בעלי-חיים הדומים זה לזה.
ג. בעל-חיים המתנהג בחסידות.
ד. בעל-חיים רגזן.

כמונח בקופסא כעס וטעות

בפרשת השבוע נאמר (ויקרא י, טז) וַיִּקְצָץ עַל אֲלֶעָזָר וְעַל אִיתָמָר. רש"י באחת הפרשיות בחמ-

שה חומשי תורה, מביא פסוק זה וכותב על כך, שכיון שבא משה לכלל כעס - בא לכלל טעות. התדע היכן הם דברי רש"י אלו?

וְכָל כָּלִי חָרַשׁ אֲשֶׁר יִפֹּל מֵהֶם אֶל תּוֹכוֹ (יא, לג). כלי חרס מיטמא אלא מאווירו (רש"י)

החרס לעצמו אין לו כל חשיבות עצמית, בהיותו רק עפר. כל חשיבותו היא רק בתוכו, שיש לו בית קיבול, לכן מקבל טומאה רק מתוכו - מקום חשיבותו. כך גם האדם שיסודו מעפר משול כחרס, כל חשיבותו היא רק הפנימיות שבתוכו!

(הרה"ק רבי מנחם מענדל מקוצק זי"ע)

לחיות זה לחם?

דְּבַרוּ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֹאת הַחֲיָה אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ (ויקרא יא, ב). זאת החיה - לשון חיים, לפי שישראל דבוקים במקום וראויין להיות חיים, לפיכך הבדילים מן הטומאה וגזר עליהם מצות, ולאומות העולם לא אסר כלום (רש"י)

דברי רש"י לוחטים כגחלי אש ומלהיבים לב כל מתבונן! רש"י מעניק לנו מבט חדש על כל המצוות והאיסורים שהבורא נתן לנו. היות ונשמותינו דבוקים בהקב"ה ראוי שאנחנו נחיה, חיים רוחניים! ומה הם החיים? - המצוות והאיסורים הם החיים עצמם!

השקפה בהירה זו שעלינו לנטוע עמוק בלבבנו, שהתורה והמצוות, הם חיינו ואורך ימינו, נוכל ללמוד גם מהסיפור המאלף שלפנינו.

סיפר הגה"צ רבי משה טיקוצינסקי זצ"ל, מנהל רוחני דישיבת סלבודקה: באחת הפעמים כאשר הייתי עם מורי ורבי מרן הגאון רבי אברהם גרודזינסקי זצוק"ל בעיירת מרפא, פגשנו יהודי זקן אחד, ורבי אברהם כיבד את הזקן לצאת לפניו מהבניין. הזקן סירב ואמר: 'ומה בכך שאני זקן? למה אתה סבור שאני חשוב ממך? בגלל שאכלתי יותר לחם בימי חיי?...' השיב לו רבי אברהם: 'אדרבה, יהודי שאלו הם מושגי הבנתו, יהודי כמוך שמבין את מהות החיים, שמבין שחיים זה לא אכילת לחם וחמאה, אלא חיי תורה, הוא אכן זקן שראוי לכבד אותו ביותר!..'

טומאת נבילה

בעל חיים שמת ולא נשחט כהלכה, הרי גווייתו נבילה, ומלבד איסור אכילתה, הרי היא אב מאבות הטומאה. כזית מבשר הנבלה, מטמא במגע ובמשא, בטומאה עד הערב. אולם חמורה היא טומאת מגע מטומאת משא, כי הנוגע נטמא רק גופו ולא בגדיו, ואילו הנושא את הנבילה נטמאים גם בגדיו. אולם בשונה נבלת עוף טהור המטמאת באכילה גם בלי משא ומגע (כגון שתחבו חבריו בבית הבליעה), הרי נבלת בהמה טהורה אין דין טומאה באכילה בלי מגע ומשא, ואם תחב חבריו כזית נבלת בהמה לתוך בית הבליעה שלו, הרי הוא טהור לגמרי.

הנושא היומי בפרשה

קבלת הקרבנות באש משמים • מיתת נדב ואביהוא • איסור שתיית יין לכהנים ולמורי הוראה

היום נלמד על האש שיצא מלפני ה' ואכלה את הקרבנות מעל המזבח, ובני ישראל שיבחו לה' על כך. בהמשך נלמד על נדב ואביהוא שהקטירו בקדש הקדשים קטורת שלא הצטוו על כך, או שהיו שתויי יין, ושני חוטי אש נכנסו אל חוטמם והמיתו אותם. משה ציוה למי שאל ואלצפן וציוה להם לפנות את המת, כדי שלא להפריע לשמחה הגדולה ביום חנוכת המשכן, ואהרן קיבל בדומיה את גזירת הבורא. משה ציוה לאהרן ובניו שלא להתאבל ביום זה בו נמשחו לכהונה, רק שאר ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'. לאחר פרשה זו נאמר מרה הציווי לכהנים שלא לעבוד עבודה במקדש כשהם שתויי יין, וכן נאסר לחכם להורות הלכה כשהוא שתויי יין.

שיבחו ונפלו:

כשסיים אהרן את הקרבת הקרבנות, יצאה אש מלפני ה' ואכלה את העולה והחלבים שעל המזבח. כשראו העם את המחזה שיבחו לה', ונפלו על פניהם.

אש זרה:

ביום חנוכת המשכן נכנסו נדב ואביהוא אל קודש הקדשים, כאשר בידם מחתות עם קטורת ואש, והקריבו זאת כקטורת נדבה ללא שיצטוו על כך מאת ה'.

הוראה ושתייה:

לדעת רבי אליעזר: החטא של נדב ואביהוא היה בכך שעשו צעד זה על דעת עצמם, ובכך הורו

הוראה בפני משה רבם. לדעת רבי ישמעאל: החטא היה בכך שנכנסו שתויי יין, וההוכחה לכך, שהרי אחרי מיתתם הזהיר ה' ששתויי יין לא יכנסו למקדש.

חוטי אש:

נוכח כן, יצאה אש מלפני ה', וכמו שני חוטי אש נכנסו אל חוטמם ושרפה את נשמתם, כך שהם מתו אבל גופם נשאר שלם יחד עם בגדיהם.

בקרובי אקדש:

פנה משה ואמר לאהרן: ידעתי זה מכבר שבחנוכת המשכן ימות איש חשוב הקרוב אל ה', והמִשְׁכָּן יתקדש על ידי אחד הבחירים, כפי שה' אמר לי "בקרובי אקדש ועל פני כל העם אכבד", דהיינו שכשרואים ישראל שהקב"ה מעניש אפילו את הצדיקים, שמו מתעלה ומתקלס. אולם חשבתי שהדבר יתקיים בי או ברך, ועכשיו אני רואה שבניך גדולים ממני וממך.

וידום:

אהרן שתק ונאלם דום ולא אמר דבר על מיתת בניו. ובשכר שתיקה זו זכה ונאמרה לו לבד פרשת שתויי יין.

מת מלפני כלה:

כמו במקרה של פטירת אדם באמצע חתונה ח"ו, שמפנים את המת מלפני הכלה כדי שלא להפריע לשמחה, כך פנה משה אל מישאל ואלצפן בני עוזיאל (עוזיאל - אחי עמרם, ודודו של אהרן), ואמר להם: קחו את קרוביכם המתים, נדב ואביהוא, עם בגדיהם, והוציאו אותם מחוץ למחנה. הם אכן שמעו בקולו ועשו כך.

אל תתאבלו:

לאחר מכן פנה משה אל אהרן, ואל בניו אלעזר ואיתמר, ואמר להם:

'למרות שהייתם צריכים כעת לקרוע בגדים ולגדל שער כדרך האבלים האסורים בתספורת, בכל זאת אל תעשו כך, וגם לא תצאו מפתח אוהל מועד, והסיבה: כי היום משחו אתכם בשמן משחת קודש, ואין להפריע היום לשמחתו של מקום. אם תשמעו בקולי - לא תמותו ולא יקצוף ה' על כל העדה, ומכלל לאו - אתה שומע הן'. 'אולם שאר בני ישראל הם יבכו את השריפה אשר שרף ה', כי מוטל על הכל להתאבל על צרתן של תלמידי חכמים'.

יין המשכר:

אחר מיתת בני אהרן דיבר ה' לאהרן: אתה ובניך, במשך כל הדורות, אסורים לשתות יין באופן המביא לידי שְׁכָרוֹת, טרם כניסתכם לעבוד עבודה באהל מועד או על המזבח החיצון.

אם תיזהרו בכך - אזי לא תמותו ועבודתם תהיה כשרה וקדושה. ומכלל לאו אתה שומע הן, שאם תעבדו עבודה לאחר שתיית יין המשכר - תמותו, והעבודה תהיה פסולה ומחוללת.

הוראה בשכרות:

כך גם חל איסור לשיכור להורות הוראה, אולם חכם שהורה כשהוא שיכור אינו חייב מיתה.